4 Naučná stezka Rosickou historií ...

*V roce 1898 se zde ještě vařilo pivo * Beer was still brewed in 1898 * Hier wurde noch 1898 Bier gebraut*

*Mlýn a pivovar, 1930 * Mill and brewery, 1930 * Mühle und Brauerei, 1930*

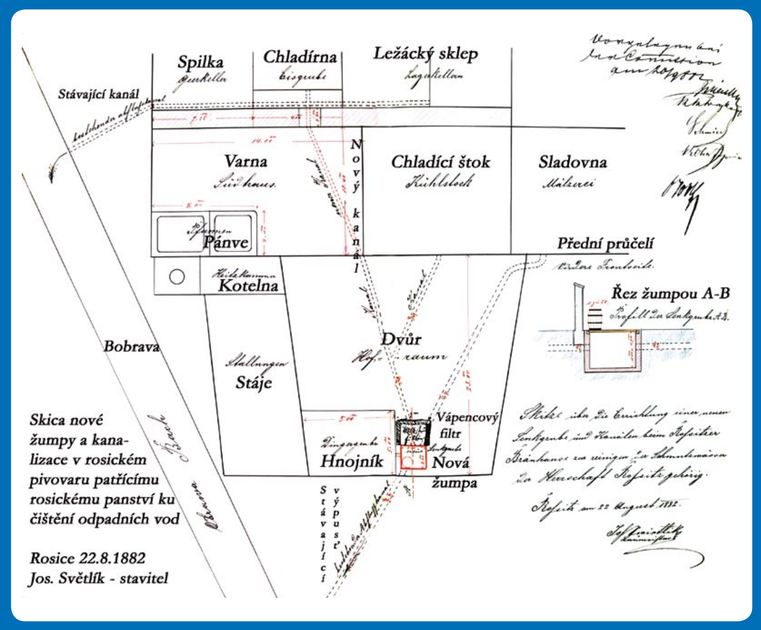

*Půdorys stavby pivovaru * Ground plan of the brewery building * Grundriss des Brauereigebäudes*

Jihomoravský kraj

Naučnou stezku vyrobilo v roce 2006 za přispění Jihomoravského kraje a města Rosice Kulturní informační centrum Rosice – www.kic.rosice.cz.

Starý pivovár, letní karneval

Rosický pivovar byl založen mezi lety 1522–1561 zřejmě za Pertolda z Lipé. První písemná zmínka o něm je ze dne 23. 2. 1562, kdy jej Pertold z Lipé prodává jako součást celého panství Janu Staršímu ze Žerotína. V 19. století byl pivovar pronajímán a roku 1899 si starobylý pivovar a sladovnu najala akciová společnost Moravia z Brna, která i přes značnou oblibu rosického piva provoz po několika letech zastavila. Zastaralé zařízení se nevyplácelo, malé podniky zanikaly a výroba se koncentrovala v modernějších a výkonnějších závodech.

Posledním sládkem byl Bedřich Barth. Rozhodnutím c. k. hejtmanství v Brně v roce 1901 schválilo výčepníkem v budově starého pivovaru Jana Blažu, později jeho dceru paní Kroupovou, která dle kupní smlouvy z 23. dubna 1926 koupila od akciové společnosti Moravia pivovar a sladovnu a vedla výčep piva v budově do roku 1933. Strojní zařízení bylo použito jinde a staré objekty počal bourat hostinský Willand ze Zastávky. Zůstala pouze jeho přední budova, kde bydlelo několik nemajetných rodin. Zchátralé zříceniny pivovarských objektů koupilo pak družstvo Lidový dům, které obdrželo povolení k přestavbě budovy na hostinské místnosti, jež byly uvedeny v provoz 20. září 1934.

Ve vzpomínkách pamětníků jsou s tímto romantickým místem spojovány legendární benátské noci na potoce Bobrava a velká letní slavnost nazvaná Havaj. V současné době je areál bývalého pivovaru opět centrem kulturních aktivit a sídlem letní scény divadla Prádelna.

Old Brewery, Summer Carnival

Rosice brewery was founded between 1522–1561, professedly during the reign of Pertold of Lipá. First written reference dates on 23rd February 1562, when Pertold of Lipá sold the brewery as a part of the whole dominion to Jan the Elder of Žerotín.

The brewery was being rented during the 19th century and in 1899 the old brewery and a malt-house were rented to a stock company Moravia from Brno. Though the Rosice beer was very popular, the company decided to close the operation down several years later, as the dated equipment became unprofitable, small companies were waning and production was being concentrated into more modern and effective facilities.

The last brewer was Bedřich Barth. The order of the district office in Brno authorised in 1901 as a tapster in the building of the old brewery Mr. Jan Blaža. His daughter, Mrs. Kroupová who, according to the contract from 23rd April 1926, bought the brewery and the malt-house from Moravia company, managed the taproom until 1933. The machinery was used elsewhere and innkeeper Willand from Zastávka started to pull down the old buildings. The only building that remained was the front one, where several poor families lived. Lidový dům cooperative then bought the ramshackle remains of the brewery buildings and obtained a permission to convert the building to guest-rooms that opened on 20th September 1934.

This romantic location is in the memories of contemporaries linked to the legendary Venetian Nights on Bobrava brook and a big summer feast called Hawaj. The complex of the former brewery is nowadays once again a centre of cultural activities and hosts a summer stage of Prádelna Theatre.

Alte Brauerei, Sommerfestival

Die Brauerei in Rosice wurde zwischen den Jahren 1522 und 1561 anscheinend unter der Herrschaft von Pertold z Lipé gegründet. Erstmals wurde sie am 23. Februar 1562 erwähnt, als Pertold z Lipé die Brauerei an Jan Starší ze Žerotína verkaufte. Im 19. Jahrhundert wurde die Brauerei vermietet. Im Jahre 1899 mietete sich die altertümliche Brauerei und Mälzerei die Aktiengesellschaft Moravia aus Brno (Brünn). Moravia AG hat die Bierproduktion nach einigen Jahren stillgesetzt, trotz großer Beliebtheit des rosicer Bieres. Betrieb der veralteten Technologie wurde nicht mehr rentabel. Kleine Betriebe wurden stillgesetzt und die Produktion konzentrierte sich in modernen und leistungsfähigen Werken.

Der letzte Bierbrauer in Rosice war Bedřich Barth. Nach der Entscheidung der k.u. k. Hauptmannschaft in Brno(Brünn) wurde Jan Blaža im Jahre 1901 Schankwirt in der alten Brauerei. Später auch seine Tochter, Frau Kroupová. Am 23. April 1926 kauft Frau Kroupová die Brauerei und Mälzerei von der Moravia AG und führt hier einen Bierschank bis 1933. Die Brauereianlage wurde abgebaut und Gastwirt Willand aus Zastávka (Segen Gottes) begann die alten Gebäude zu niederreißen. Es blieb nur das vordere Gebäude, wo einige besitzlose Familien wohnten. Dann wurden die baufälligen Ruinen der Brauereiobjekte von der Genossenschaft „Volkshaus“ (Lidový dům) gekauft. Diese bekommt eine Bewilligung zur Renovierung der Objekte und Umbau auf Gasthaus. Am 20. September 1934 wurde das Gasthaus geöffnet.

In Erinnerungen ist der romantische Ort durch die legendären „Italienischen Nächte“ auf dem Bobrava Fluss und durch großes Sommerfest „Hawaii“ bekannt. Heute dient die ehemalige Brauerei wieder als ein Kulturzentrum und der Theaterverein „Prádelna“ hat hier seine Sommerbühne.

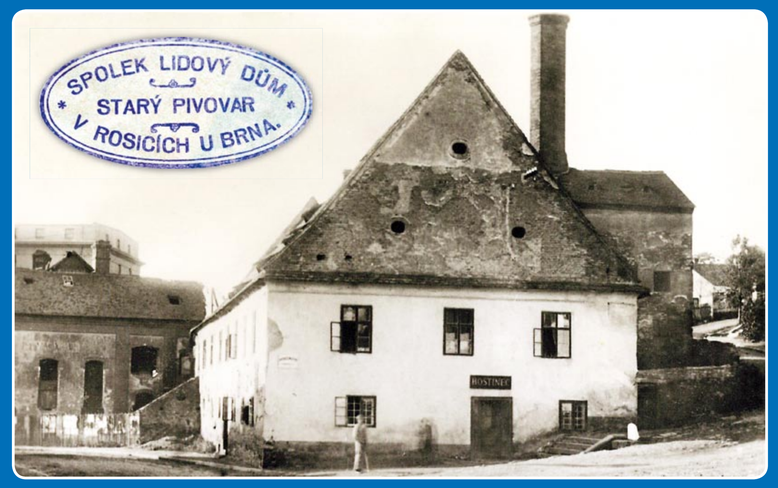

*Pivovar před demolicí, 1934 * Brewery before demolition, 1934 * Brauerei vor Demolierung, 1934*

Pendrov

Pendrovem byla nazývána jižní část Rosic pod svahem včetně prostoru za železniční tratí. Ke sloučení Rosic s Pendrovem v jednu obec došlo na základě usnesení obecního zastupitelstva 25. září 1880 a následným potvrzením zemským výborem. Dále byl Pendrov veden jako předměstí Rosic, a to ještě ve 30. letech minulého století. Vývoj úředního názvu byl poměrně komplikovaný a několikrát se změnil. Český název obce byl v roce 1880 Pemdorf, v letech 1890 i 1900 Pendorf a v roce 1910 je uváděn Pendorf též Pendrov.

Pendrov

The southern part of Rosice beneath the slope including the space beyond the railway used to be called Pendrov. Rosice and Pendrov were united into one municipality by the decision of the municipal board from 25th September 1880 and a consecutive confirmation by the provincial board. Pendrov was thereafter kept as a Rosice periphery until the thirties of the last century. The evolution of the official name was rather complicated and has changed several times. The Czech title was Pemdorf in 1880, Pendorf in 1890 and 1900, and in 1910 used to be mentioned Pendorf as well as Pendrov.

Pendrov (Pendorf)

Der südliche Teil von Rosice unter dem Hang einschließlich Raum hinter der Eisenbahn wurde Pendrov genannt. Durch Beschluss der Gemeindevertretung wurden Rosice und Pendrov am 25. September 1880 in eine Gemeinde vereinigt. Danach wurde Pendrov bis in die 30er Jahre des 20. Jahrhunderts als Vorstadt von Rosice angeführt. Entwicklung des Amtsnamens der Gemeinde war relativ kompliziert und der Name hat sich mehrmals geändert. Im Jahre 1880 lautete die tschechische Bezeichnung Pemdorf, von 1890 bis 1900 Pendorf und im Jahre 1910 schon Pendorf oder Pendrov.

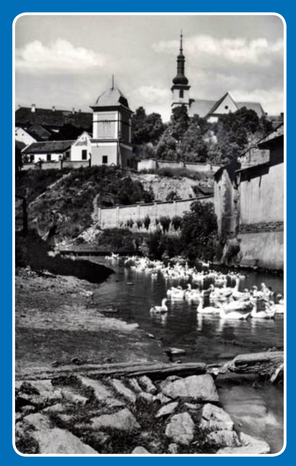

*Říčka Bobrava * Bobrava rivulet * Das Flüsschen Bobrava*

*Z představení divadla Prádelna * From Prádelna Theatre performance * Aus der Vorstellung des Theaters Prádelna*

*Ideová studie kulturního centra (autor Ing. arch. Jiří Zrzavý) * Project of cultural centre * Studie des neuen Kulturzentrums*